

Aan: alle Twentse colleges van B&W en Twentse gemeenteraden

Afschrift aan:

- Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van provincie Overijssel
- Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van waterschap Vechtstromen

nummer: 489/UIT/2021
onderwerp: Oproep RES 1.0 Twente

Dalfsen, 31 augustus 2021

Geachte bestuurder,

Op 18 mei j.l zijn de Twentse gemeenten, waterschappen en provincie Overijssel gevraagd om de RES Twente 1.0 vast te stellen. Als natuur- en milieuorganisaties maken wij ons grote zorgen over de voortgang van het proces van de RES. Wij maken ons zorgen of op deze wijze de opgave zorgvuldig vormgegeven wordt en het tijdspad realistisch gevolgd kan blijven worden. Met name het gebrek aan regie en regionale visie op de landschappelijke inpassing zorgt er wat ons betreft voor dat het draagvlak voor deze RES gevaarlijk klein is. In deze brief leggen wij onze zorgen uit en doen wij een oproep voor het vervolgproces van de RES Twente.

Dilemma: klimaat versus landschap

Om te beginnen onderschrijven wij de noodzaak van de energietransitie. Samen met de biodiversiteitscrisis, is klimaatverandering de grootste bedreiging voor natuur en landschap. Wij achten de klimaatdoelstellingen haalbaar en realiseren ons dat hiervoor – naast het belang van energiebesparing en de prioriteit van zon-op-dak – ook zonnevelden en windparken nodig zijn. Maar tegelijkertijd is de energietransitie daarmee ook een bedreiging voor de kwaliteit van ons geliefde Twentse landschap. De huidige voorstellen maken dat dit helaas ook werkelijkheid lijkt te worden.

Regionale afweging op basis van landschappelijke visie

Moderne windmolens met een tiphoogte van 250 meter of meer hebben een enorme impact op de beleving van het landschap. Het is belangrijk om zorgvuldig deze locaties te wegen en te bepalen om ondermijning van het noodzakelijke draagvlak te voorkomen. Het zelfde geldt voor grootschalige zonnevelden. Wij dringen er met klem op aan dat zoekgebieden niet op gemeentelijk niveau worden bepaald maar altijd op regionale schaal gezien worden. Op deze manier kunnen op Twentse schaal de juiste keuzes voor het landschap gemaakt worden.

RES Twente 1.0: wordt het landschap de klos?

Dit gedachtegoed hebben wij op verschillende manieren tevergeefs proberen in te brengen in de RES Twente:

- In september 2020 is de [Wegwijzer Energie in het Overijsselse Landschap](#) aangeboden
- In februari 2021 hebben we een [brief](#) gestuurd aan alle gemeenten in Twente

- Gedurende het RES proces hebben we meermaals bestuurlijk gesprek gevoerd met bestuurlijke vertegenwoordigers van de RES en de oproep gedaan om een regionale visie op landschap leidend te laten zijn.

Kijkend naar de RES Twente 1.0 maken wij ons grote zorgen. Hoewel de kwaliteiten van het Twentse landschap erkend worden missen wij een regionaal landschappelijk raamwerk op basis waarvan keuzes voor grootschalige opwekking gemaakt worden. Doordat gemeenten overwegend een individueel bod doen, blijft het beperkt tot afwegingen op gemeentelijk niveau. Hierdoor constateren wij een sterke landschappelijke disbalans tussen zoekgebieden in de regio.

Deze zorg komt niet alleen vanuit de natuur-en milieu organisaties. Ook de Lokale Energie Initiatieven in Twente (LEIT) benoemt in haar [zienswijze](#) op de RES 1.0 het gebrek aan regionale regie op de ruimte. Bovendien is de onderbouwing zo dun dat gemeenten hun individuele bod weer intrekken na maatschappelijk protest (o.a. Rijssen-Holtten, Enschede). Een goed onderbouwde regionale afweging, maakt dat op lokaal niveau de keuzes beter uit te leggen zijn.

Wat is er nodig?

Het is waardevol dat lokale overheden hun verantwoordelijkheid hebben genomen in hun bod voor een bijdrage aan de energietransitie. Maar voor het vervolg doen wij de oproep het klimaatbeleid en het landschapsbeleid integraal op te pakken en eerst afwegingen voor grootschalige opwek op regionale schaal met ook een landschappelijke bril te maken. Dit vraagt om regie op de regionale opgave. Want het klimaat- en landschapsbeleid kunnen naar onze mening pas succesvol zijn als ze integraal worden aangepakt. Het kan niet de bedoeling zijn dat de natuur en zeker ook het landschap slachtoffer wordt van klimaatbeleid!

Concreet verzoeken wij om met prioriteit een regionaal landschappelijk raamwerk op te stellen waaruit zoekgebieden voor grootschalige opwekking vanuit een regionale blik op het landschap worden vastgesteld. We bieden aan om te helpen bij de totstandkoming van een dergelijk regionaal landschappelijk raamwerk. Om daarmee kaders te geven voor de invulling van de energietransitie met behoud en versterking van ons landschap.

Met vriendelijke groet,

M. Sijbom – Landschap Overijssel

Mede namens:

Matthijs Nijboer – Natuur en Milieu Overijssel

Max van Rechteren – Overijssels Particulier Grondbezit

Herman Brink – Staatsbosbeheer

Marjet Korf – Natuurmonumenten